

Giới thiệu sách:

THỰC HÀNH PHÂN LOẠI DDC & LCC

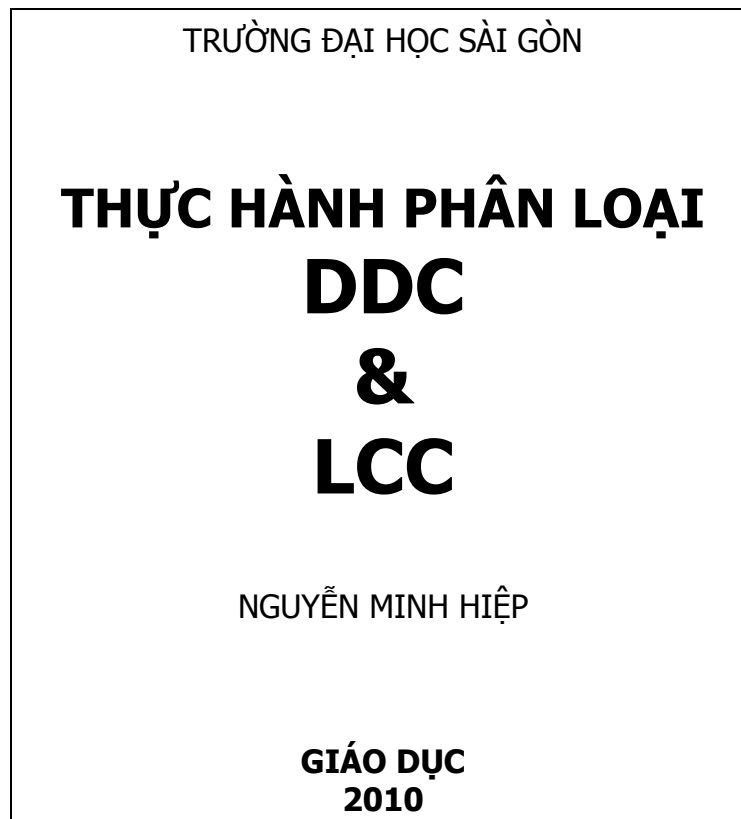
CHI TIẾT THƯ TỊCH

Nguyễn, Minh Hiệp, 1950-

Thực hành phân loại DDC và LCC. – TP. Hồ Chí Minh :
Giáo dục, 2010.

xi, 280tr., tranh ảnh, biểu đồ, 24cm.

1. Phân loại thập phân Dewey. 2. Phân loại Thư viện
Quốc hội Hoa Kỳ. I. Nhan đề.

LỜI NÓI ĐẦU

Thư viện học thế giới đã trải qua nhiều đổi thay trên bước đường dài phát triển để khắc phục những khác biệt, đến nay đã đi đến hợp nhất thành một ngành khoa học thông tin và thư viện (*library and information science*) gắn liền với công nghệ thông tin, thống nhất những chuẩn kỹ thuật (*technical standards*) và chuẩn thư tịch (*bibliographic standards*) nhằm đối phó với :

- sự phát triển nhanh chóng của công nghệ ;
- nhu cầu đáp ứng thông tin cho người sử dụng ngày càng cao, khiến hoạt động chính trong một thư viện ngày nay là dịch vụ thông tin (*information services*) tức là công tác bạn đọc chứ không phải là công tác nghiệp vụ (*technical services*) như trước đây ;
- công tác nghiệp vụ như biên mục, phân loại, vv... được tập trung xử lý tại những mạng công cụ thư tịch như OCLC – Online Computing Library Center chẳng hạn hay trong những dịch vụ biên mục tại ngoại (*outsourcing*).

Với nhu cầu chia sẻ thông tin ngày càng cao, các thư viện hay những cơ quan thông tin khác trên thế giới dù lớn hay nhỏ, dù muốn hay không đều phải tuân thủ những chuẩn chung để tồn tại và phát triển trong thế giới hội nhập.

Đối với chuẩn thư tịch về phân loại thư viện, hai khung phân loại được cho là tiêu biểu hiện nay là:

- Khung phân loại thập phân Dewey – DDC (*Dewey Decimal Classification*) dùng cho thư viện vừa và nhỏ;
- Khung phân loại Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ – LCC (*Library of Congress Classification*) dùng cho thư viện có hơn một triệu ấn bản sách.

Ở Hoa Kỳ, người ta gọi hai khung này là hoàng đế và nữ hoàng (*king and queen*) đã và đang thống trị trong vương quốc phân loại thư viện hàng chục năm nay (Eleanor S. Y. Lo). Ngày nay, hai khung phân loại này đã vượt ra khỏi biên giới Hoa Kỳ, song hành với nhau chiếm lĩnh vị trí quan trọng về dữ liệu thư tịch (*bibliographic data*) trong những kho tin cũng như cơ sở dữ liệu khổng lồ trên thế giới.

Mặc dù có nguồn gốc từ Hoa Kỳ, nhưng hai khung này lại khác nhau về bản chất và cấu trúc. Tuy nhiên, trong sử dụng, chỉ số phân loại của hai khung này hoàn toàn chuyển hóa cho nhau, đặc biệt trong những hệ thống tự động.

Khung phân loại DDC ra đời đã tỏ ra rất phù hợp với hệ thống thư viện công cộng và thư viện trường học, về sau nhờ mở rộng số lượng mục từ trong bảng chính và hợp lý hóa các phương pháp tổng hợp, DDC trở thành khung phân loại mang đầy đủ ba tính chất : liệt kê, tổng hợp và phân cấp, và được sử dụng nhiều trong thư viện đại học.

Khung phân loại LCC được thiết kế ban đầu cho chính Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ, nhưng ngày càng được phổ biến rộng rãi và hiện nay đã trở thành khung phân loại được sử dụng nhiều nhất trong hệ thống thư viện đại học và nghiên cứu trên thế giới.

Ở Việt Nam, từ tháng 6 năm 2006 khi Bộ Văn hóa-Thông tin (nay là Bộ Văn hóa-Thông tin-Du lịch) khuyến cáo thư viện Việt Nam bắt đầu sử dụng thống nhất khung phân loại DDC thì hoạt động nghiên cứu, học tập để sử dụng DDC trở nên sôi nổi. Chúng tôi đã biên soạn một tài liệu thực hành hướng dẫn sử dụng khung phân loại DDC từ năm 2007 và được tái bản vào năm 2008.

Đến nay để đáp ứng nhu cầu học tập DDC ngày càng cao, chúng tôi biên soạn lại tài liệu thực hành khung phân loại DDC với nhiều đổi mới trong hình thức trình bày để giúp học viên và nhân viên phân loại dễ dàng sử dụng khung phân loại DDC rút gọn và khung đầy đủ.

Như đã trình bày ở trên, song hành với khung phân loại DDC là LCC, hiện nay tuy không nhiều nhưng cũng đã có một số thư viện bắt đầu sử dụng khung phân loại LCC và xu hướng này ngày sẽ càng tăng tại Việt Nam. Để đáp ứng nhu cầu nghiên cứu và học tập khung phân loại LCC, tập sách thực hành phân loại này cũng bao gồm công việc giới thiệu và thực hành sử dụng LCC.

Cuốn sách *Thực hành phân loại DDC và LCC* bao gồm ba phần :

- **Phần 1 : Phân loại và phân loại thư viện** : Trình bày một số kiến thức cơ bản về công tác phân loại nói chung và phân loại thư viện nói riêng ; điếm qua những khung phân loại từng được sử dụng rộng rãi trên thế giới cũng như ở Việt Nam. Qua đó nhấn mạnh đến quan điểm sử dụng khung phân loại trong bối cảnh thư viện Việt Nam trên đường hội nhập với cộng đồng thư viện thế giới.
- **Phần 2 : Thực hành phân loại DDC** : Giới thiệu và hướng dẫn sử dụng khung phân loại DDC.
- **Phần 3 : Thực hành phân loại LCC** : Giới thiệu và hướng dẫn sử dụng khung phân loại LCC.

Hi vọng rằng cuốn sách mang đến nhiều hữu ích trong việc học tập và sử dụng cho học viên bắt đầu làm quen với hai khung phân loại thịnh hành này ; bên cạnh đó cũng mang đến một luồng tư duy mới đối với việc nhận thức tính chất chủ yếu của công tác phân loại thư viện là phục vụ việc xếp tài liệu trên giá theo môn loại thông qua kí hiệu xếp giá (*call number*).

Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng chắc chắn cuốn sách khó tránh khỏi những thiếu sót, rất mong sự đóng góp chân thành từ quý vị độc giả và đồng nghiệp xa gần.

Thành thật cảm ơn.

TÁC GIẢ